

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 11. toukokuuta 2017
(OR. en)

9080/17

FREMP 58	COPEN 141
JAI 411	EJUSTICE 62
COHOM 60	FRONT 210
CATS 42	GENVAL 54
CULT 59	INF 90
EDUC 179	DAPIX 178
EMCO 4	SAN 193
SOC 332	ANTIDISCRIM 22
COSI 97	DROIPEN 59
VISA 168	TELECOM 114
SCHENGEN 19	TRANS 175
COMPET 332	JEUN 63
COCON 12	JUSTCIV 105

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähtettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Päivämäärä:	11. toukokuuta 2017
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat

Ed. asiak. nro:	8028/1/17 REV 1
-----------------	-----------------

Asia:	Neuvoston päätelmät katsauksesta Euroopan unionin kansalaisuuteen vuonna 2017 (hyväksytty 11. toukokuuta 2017)
-------	--

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston 3533. istunnossaan 11. toukokuuta 2017 hyväksymät päätelmät katsauksesta Euroopan unionin kansalaisuuteen vuonna 2017.

Neuvoston päätelmät katsauksesta Euroopan unionin kansalaisuuteen vuonna 2017**1. Johdanto**

Ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, demokratia, yhdenvertaisuus, oikeusvaltioperiaate ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen, vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeudet mukaan lukien, suvaitsevaisuus sekä kulttuurisen ja kielellisen monimuotoisuuden kunnioittaminen vahvistavat eurooppalaista elämäntapaa, ja ne ovat ensiarvoisen tärkeässä asemassa eurooppalaisen identiteetin luomisessa.

EU:n kansalaisuus on olennainen osa eurooppalaista identiteettiä. Tällä perusteella neuvosto palauttaa mieleen vuoden 2013¹ päätelmänsä. EU:n kansalaisten oikeuksien edistäminen, suojeleminen ja vahvistaminen ovat edelleen EU:n keskeisiä painopisteitä, joita olisi lujitettava.

Neuvosto on tyytyväinen siihen, miten EU:n kansalaisuutta koskevassa vuoden 2013 katsauksessa määritettyjen painopisteiden toteuttamisessa on edistytty, ja panee merkille komission ja jäsenvaltioiden toimet, joilla edistetään EU:n kansalaisten oikeuksia, yhteisiä arvoja ja eurooppalaisten keskinäistä solidaarisuutta sekä vahvistetaan näin Euroopan kansalaisten luottamusta yhteiseen Euroopan yhdentymishankkeeseen.

Neuvosto panee tyytyväisenä merkille komission esittämän Euroopan unionin kansalaisuutta koskevan vuoden 2017 katsauksen², joka toimii etenemissuunnitelmana kaudelle 2017–2019 ja jossa annetaan erityisesti seuraavat painopisteet:

- a) edistetään, suojellaan ja vahvistetaan EU:n kansalaisten oikeuksia ja EU:n yhteisiä arvoja, esimerkiksi laaja-alaisen valistuskampanjan avulla;
- b) lisätään ja parannetaan kansalaisten osallistumista EU:n demokratiaan;
- c) helpotetaan EU:n kansalaisten jokapäiväistä elämää erityisesti raivaamalla lainsäädäntöön, menettelyihin ja teknisiin seikkoihin liittyviä esteitä; ja

---

¹ Asiak. 16187/13.

² Asiak. 5549/17 REV 1.

- d) vahvistetaan turvallisuutta ja edistetään yhdenvertaisuutta sekä suojellaan syrjinnältä kaikkia ihmisiä EU:ssa.

2. Neuvosto korostaa, että kaikkien Euroopan unionin toimielinten ja jäsenvaltioiden on toimittava yhdessä, jotta nämä tavoitteet voitaisiin saavuttaa, sillä EU:n kansalaisten oikeuksien varmistaminen käytännössä on yhteinen tavoite, josta kaikki ovat yhdessä vastuussa.

Neuvosto

2.1 pyytää komissiota

noudattamaan edelleen Euroopan unionin kansalaisuutta koskevassa vuoden 2017 katsauksessa esitettyjä painopisteitä ja jatkamaan työtään EU:n kansalaisten oikeuksien edistämiseksi ja niiden esteiden poistamiseksi, joiden vuoksi kansalaiset eivät pysty nauttimaan kaikista oikeuksistaan, sekä erityisesti

- a) edelleen tukemaan ja kehittämään ohjelmia³ sellaisten toimien rahoittamiseksi, joilla edistetään tietoisuutta ja tietämystä EU:n kansalaisuudesta johtuvista oikeuksista ja sen taustalla olevista arvoista, sekä varmistamaan, että tällaisten ohjelmien vaikutus olisi mahdollisimman suuri;
- b) toteuttamaan vuosina 2017–2018 EU:n kansalaisten oikeuksia koskevan EU:n laajuisen tiedotus- ja valistuskampanjan, jossa käsitellään myös oikeutta konsuliviranomaisten antamaan suojeluun ja vaalioikeuksia vuoden 2019 Euroopan parlamentin vaaleja silmällä pitäen;
- c) seuraamaan edelleen tilannetta ja arvioimaan, tarvitaanko EU:n tason toimia, jotta voitaisiin paremmin suojella ja edistää EU:n kansalaisuudesta johtuvia oikeuksia ja sen taustalla olevia arvoja;
- d) tehostamaan kansalaiskuulemisia ja rohkaisemaan julkiseen keskusteluun, jotta kansallisen, alueellisen ja paikallistason tiedottajat saataisiin mahdollisimman hyvin mukaan ja näin lisättäisiin ja parannettaisiin yleistä ymmärrystä siitä, miten EU vaikuttaa kansalaisten jokapäiväiseen elämään;

---

³ Tällaisia ohjelmia ovat esimerkiksi perusoikeus-, tasa-arvo- ja kansalaisuusohjelma sekä Kansalaisten Eurooppa -ohjelma.

- e) edistämään ja vahvistamaan kansalaisten osallistumista demokraattiseen toimintaan muun muassa seuraavin tavoin:
- i) edistetään jäsenvaltioissa toteutettuja hyviä toimintatapoja, joilla autetaan kansalaisia äänestämään ja asettumaan ehdolle Euroopan parlamentin vaaleissa, ja harkitaan sellaisen monikielisen vakiolomakkeen kehittämistä, jolla voidaan edistää jäsenvaltioiden nimettyjen yhteyspisteiden välistä nopeaa tietojenvaihtoa direktiivin 93/109/EY, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 2013/1/EU, 6 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettua kansalaisten oikeudesta asettua ehdolle vaaleissa, kun he asuvat jäsenvaltiossa, jonka kansalaisuutta heillä ei ole;
  - ii) varmistetaan poliittisten uutisten saatavuus rajojen yli;
  - iii) toteutetaan erityistoimenpiteitä, jotka parantavat äänestysaktiivisuutta, myös aliedustettujen ryhmien kuten ensi kertaa äänestävien ja naisten keskuudessa;
- f) vetämään pikaisesti lopulliset johtopäätökset eurooppalaista kansalaisaloitetta koskeneesta laajasta arviointiprosessista, joka seurasi ensimmäistä täytäntöönpanoraporttia, ja esittämään ehdotuksia sekä käytännöllisiksi että oikeudellisiksi, erityisesti teknisiä säännöksiä kuten määräaikoja koskeviksi toimiksi, joilla eurooppalaista kansalaisaloitetta ja sen helppokäyttöisyyttä voitaisiin parantaa, ottaen huomioon toimielinten, jäsenvaltioiden ja kansalaisyhteiskunnan tekemät avaukset. Eurooppalaisen kansalaisaloitteen tilannetta ja saavutettua edistystä tulisi käsitellä seuraavassa kansalaisuutta koskevassa katsauksessa;
- g) noudattamaan Euroopan unionin kansalaisuutta koskevan vuoden 2017 katsauksen tarjoamaa hyvää esimerkkiä ja julkaisemaan asiakirjansa kaikilla virallisilla kielillä, jotta kansalaiset voisivat tutustua niihin omalla äidinkielellään kaikkialla EU:ssa;
- h) jatkamaan työtään voimassa olevien yksityisoikeudellisten sääntöjen paremman toiminnan varmistamiseksi erityisesti
- i) kansainvälisissä perintöasioissa jatkamalla tietoisuuden lisäämistä siitä, miten unionin perintöasioita koskevia sääntöjä voidaan soveltaa moitteettomasti ja tehokkaasti;

- ii) kannustamalla kolmansiä valtioita liittymään vuoden 1980 Haagin yksityisoikeuden alaa koskevaan yleissopimukseen kansainvälisestä lapsikaappauksesta ja panemaan sen tosiasiallisesti täytäntöön;
- i) edistämään nuorten sosiaalista osallisuutta ja liikkuvuutta eri puolilla Eurooppaa kehittämällä, edistämällä ja vahvistamalla Erasmus+:n ja eurooppalaisen vapaaehtoispalvelun kaltaisia ohjelmia;
- j) edistämään opettajien ammatillista kehitystä muun muassa tarjoamalla hyvien käytäntöjen jakamiseen ja vertaisryhmien keskinäisten yhteisten rajat ylittävien hankkeiden (School Education Gateway, Teacher Academy, Open Education Europa, e-Twinning) kehittämiseen tarkoitettuja verkkoportaleja;
- k) helpottamaan entisestään järjestelmien yhteentoimivuutta ja edistämään EU:n laajuista multimodaalista matkustamista, jotta EU:n kansalaisten, mukaan luettuina liikuntarajoitteiset henkilöt, liikkuvuudesta tulee tehokkaampaa ja matkustajille helpompaa, parantamalla järjestelmien ja palvelujen yhteentoimivuutta ja -sopivuutta sekä edistämällä kolmansien osapuolten pääsyä lipunmyyntijärjestelmiin;
- l) lisäämään kansalaisten turvallisuutta tukemalla edelleen Euroopan turvallisuusagendan täytäntöönpanoa ja parantamalla tarvittaessa henkilö-, oleskelu- ja matkustusasiakirjojen turvallisuutta;
- m) seuraamaan edelleen tilannetta sen varmistamiseksi, että EU:n säännökset, etenkin vuonna 2012 annettu uhrien oikeuksia koskeva direktiivi ja vuonna 2011 annettu ihmiskaupan vastainen direktiivi, pannaan asianmukaisesti täytäntöön niin, että uhrit voivat luottaa täysin oikeuksiensa toteutumiseen käytännössä;
- n) esittämään komission työohjelmassa ilmoitetun Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilariin sisältyvän aloitteen, jolla pyritään voittamaan työssä käyvien perheiden työ- ja perhe-elämän yhdistämiseen liittyvät haasteet, sekä edistämään sukupuolten tasa-arvoa;

- o) kannustamaan EU:n kansalaisia tutustumaan EU:n toimielinten asiakirjoihin nykyisten välineiden (erityisesti asetuksen (EY) N:o 1049/2001⁴ 11 artiklan nojalla luotujen julkisten rekisterien) avulla;

2.2 kehottaa jäsenvaltioita

- a) edistämään EU:n kansalaisuutta ja siihen liittyviä arvoja ja oikeuksia mahdollisuuksien mukaan yhdessä kansalaisyhteiskunnan kanssa sekä tukemaan EU:n kansalaisten mahdollisuuksia nauttia näistä oikeuksista;
- b) tukemaan EU:n kansalaisten oikeuksia koskevaa EU:n laajuista tiedotus- ja valistuskampanjaa sekä osallistumaan siihen; kampanjassa käsitellään myös oikeutta konsuliviranomaisten antamaan suojeluun ja vaalioikeuksia vuoden 2019 Euroopan parlamentin vaaleja silmällä pitäen;
- c) parantamaan kansalaisten osallistumista EU:n demokratiaan esimerkiksi tiedottamalla heille paremmin heidän oikeudestaan äänestää kunnallisvaaleissa ja Euroopan parlamentin vaaleissa sekä poistamalla kansalaisten osallistumisen tiellä olevia esteitä;
- d) noudattamaan vilpittömän yhteistyön periaatetta ja unionin tuomioistuimen asettamia rajoja myöntäessään tai poistaessaan kansalaisuuden (ja täten myöntäessään tai poistaessaan EU:n kansalaisuuden);
- e) varmistamaan, että direktiivi yhteensovittamis- ja yhteistyötoimenpiteistä edustusta vailla oleville unionin kansalaisille kolmansissa maissa annettavan konsuliviranomaisten suojelun helpottamiseksi⁵ pannaan täytäntöön asianmukaisesti ja ajallaan;

---

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1049/2001, annettu 30. toukokuuta 2001, Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi (EYVL L 145, 31.5.2001, s. 43–48).

⁵ Direktiivi (EU) 2015/637 yhteensovittamis- ja yhteistyötoimenpiteistä edustusta vailla oleville unionin kansalaisille kolmansissa maissa annettavan konsuliviranomaisten suojelun helpottamiseksi ja päätöksen 95/553/EY kumoamisesta, EUVL L 106, 24.4.2015, s. 1–13.

- f) avustamaan paremmin maasta toiseen muuttavia EU:n kansalaisia varmistamalla, että paikallishallinnoissa otetaan huomioon tiettyjen yleisten asiakirjojen esittämistä koskevat yksinkertaistetut vaatimukset⁶, mukaan luettuna mahdollisuus lähettää kyseisiä asiakirjoja sähköisesti, sekä karsimaan byrokratiaa perheoikeuden alalla toteuttamalla tarvittavat toimenpiteet lapsen edun ottamiseksi huomioon;
- g) tukemaan komission ehdotusta perustaa yksi kaikenkattava portaali (Single Digital Gateway), josta saa tietoa sisämarkkinaoikeuksista ja -velvollisuuksista ja jonka avulla varmistetaan, että kansalaiset ja yritykset voivat hoitaa tärkeimmät asiansa sähköisesti myös rajojen yli;
- h) parantamaan yksityis- ja rikosoikeudellisissa asioissa annettavien päätösten ja tuomioiden vastavuoroista tunnustamista;
- i) tukemaan komissiota sen tuodessa kansalaisten ja oikeusalan toimijoiden käyttöön välineitä, joiden tavoitteena on lisätä tietoisuutta unionin lainsäädännöstä siviilioikeuden alalla ja helpottaa sen soveltamista, erityisesti siviili- ja kauppaoikeuden alan Euroopan oikeudellisen verkoston avulla;
- j) tarkastelemaan henkilöiden, erityisesti lasten, oikeuksien vahvistamista menettelyissä, joiden tarkoituksena on helpottaa tuomioiden täytäntöönpanoa perhe-, yksityis- ja kauppaoikeudellisissa asioissa, joilla on rajatylittäviä vaikutuksia⁷;
- k) panemaan täytäntöön EU:n nuorisovaltuutuksen työsuunnitelman 2016–2018 tiiviissä yhteistyössä komission kanssa, erityisesti sellaisten toimenpiteiden osalta, joiden tavoitteena on edistää aktiivista kansalaisuutta ja lisätä kaikkien nuorten osallistumista Euroopan demokraattiseen toimintaan ja kansalaistoimintaan⁸;

---

⁶ Asetus (EU) 2016/1191, annettu 6 päivänä heinäkuuta 2016, kansalaisten vapaan liikkuvuuden edistämisestä yksinkertaistamalla tiettyjen yleisten asiakirjojen esittämistä Euroopan unionissa koskevia vaatimuksia, EUVL L 200, 26.7.2016, s. 1–136.

⁷ Eurooppa-neuvoston 17.–18. maaliskuuta 2016 antamien päätelmien (EUCO 79/14) mukaisesti.

⁸ Euroopan unionin nuorisovaltuutuksen työsuunnitelman 2016–2018 (EUVL C 417, 15.12.2015, s. 1–9) mukaisesti.

- l) edistämään osaamisen kehittämistä, rajat ylittävää koulutusta sekä työharjoittelua ja vapaaehtoistyötä ja osaltaan poistamaan opiskelijoita, työharjoittelijoita, opettajia ja muita työntekijöitä haittaavia rajoitteita eri puolilla EU:ta lisäämällä osaamista ja pätevyksiä koskevaa ymmärrystä ja avoimuutta⁹;
- m) perusoikeuksia ja henkilötietojen suojaa täysin kunnioittaen panemaan tehokkaasti täytäntöön Euroopan unionin sisäisen turvallisuuden uudistetun strategian 2015–202010;
- n) lähettämään vahvemman viestin kaikenlaista naisiin kohdistuvaa väkivaltaa koskevasta nollatoleranssista¹¹ ja noudattamaan komission aloitetta omistaa vuosi 2017 naisiin kohdistuvan väkivallan torjumiselle;
- o) torjumaan velvoitteidensa ja sitoumustensa mukaisesti rasismia ja muukalaisvihaa sekä sukupuoleen, rotuun, ihonväriin, etniseen taikka yhteiskunnalliseen alkuperään, geneettisiin ominaisuuksiin, kieleen, uskontoon tai vakaumukseen, poliittisiin tai muihin mielipiteisiin, kansalliseen vähemmistöön kuulumiseen, varallisuuteen, syntyperään, vammaisuuteen, ikään tai sukupuoliseen suuntautumiseen perustuvaa ja kaikenlaista muuta syrjintää;
- p) toteuttamaan lisätoimia romanien taloudellisen ja sosiaalisen integraation parantamiseksi EU:ssa tiiviissä yhteistyössä komission kanssa.¹²

---

⁹ Investointia Euroopan nuorisoon erityisesti Euroopan solidaarisuusjoukkojen osalta koskevien neuvoston päätelmien (asiak. 5860/17) mukaisesti.

¹⁰ Asiak. 9798/15.

¹¹ Vuonna 2010 (naisiin kohdistuvan väkivallan kitkemisestä Euroopan unionissa ja tehostetuista toimista, joilla ehkäistään naisiin kohdistuvaa väkivaltaa ja huolehditaan sen uhriksi joutuneista lainvalvonnan puitteissa) ja vuonna 2014 annettujen neuvoston päätelmien (asiak. 9543/2014) mukaisesti.

¹² Toimimalla vuoteen 2020 ulottuvan romanien integraatiota edistäville kansallisille strategioille määritetyn EU:n puitekehyksen (EUVL C 258, 2.9.2011, s. 6–9) mukaisesti ja noudattaen EU:n tasolla annettuja sitoumuksia, joista tuoreimmat ovat vuonna 2013 annettu neuvoston suositus (EUVL C 378, 24.12.2013, s. 1–7) ja vuonna 2016 annetut neuvoston päätelmät (asiak. 15406/16).